

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

SUBIECTUL II

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Evenimentele interne l-au făcut pe Nicolae I să se teamă și mai mult [decât s-a temut de revoluția din Europa, în 1848]. Țarul a luat din nou măsuri. (...) Cenzura* a fost impusă cu o mână de fier. Reeditarea operelor lui Gogol** a fost interzisă. (...) A fost pusă la index*** toată literatura străină, inclusiv poveștile lui Andersen****. Ziarelor li s-a permis să publice foarte puține știri, îndeosebi de peste hotare. (...)

Faptul că [țarului Nicolae I] nu-i plăcea să delege altcuiva răspunderea, l-a făcut să se aglomereze atât de mult, încât nu a mai reușit să aibă un impact eficient asupra felului cum îi erau transpuse în practică politicile.”
(R. Sherman, *Rusia, 1815-1881*)

*cenzură – control prealabil exercitat în unele state asupra conținutului publicațiilor, spectacolelor, corespondenței etc.

**N. Gogol – dramaturg și romancier rus

***a pune la index – a trece o carte în lista cărților interzise

****H. C. Andersen – scriitor danez, cunoscut pentru povestirile pentru copii

B. „În 1863, (...) răspunderile legate de cenzură i-au fost delegate ministrului de interne [de către Alexandru al II-lea]. (...)

În 1865, s-au publicat relativ progresistele *Legi ale Presei*. (...) Deși detestata cenzură preliminară a fost în linii mari desființată (...) criticii susțin că, de fapt, cenzura s-a menținut strictă. [Ca urmare] unele publicații au primit avertismente la câteva săptămâni după apariția primului număr. (...) [Totuși] numărul cărților noi publicate anual s-a dublat între 1855-1864 și s-a triplat [până în] 1881. (...) Cenzura a revenit, cu adevărat, abia în ultimii ani de domnie ai lui Alexandru al II-lea.”
(R. Sherman, *Rusia, 1815-1881*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați secolul la care se referă cele două texte. **2 puncte**
2. Precizați, din textul A, funcția deținută de Nicolae I. **2 puncte**
3. Menționați, din textul A, respectiv, din textul B, deosebirea dintre delegarea răspunderii în timpul lui Nicolae I și cea din timpul lui Alexandru al II-lea. **6 puncte**
4. Menționați, pe baza textului A, un punct de vedere referitor la asprimea cenzurii în timpul lui Nicolae I, susținând-o cu două informații selectate din text. **5 puncte**
5. Menționați, pe baza textului B, un punct de vedere referitor la asprimea cenzurii în timpul lui Alexandru al II-lea, susținând-o cu două informații selectate din text. **5 puncte**
6. Prezentați două curente culturale în Europa modernă și/ sau contemporană. **6 puncte**
7. Prezentați o altă caracteristică a totalitarismului secolului al XX-lea, în afară de cenzură, numind și un stat european care a promovat-o. **4 puncte**